

/// otvoreno ///

bi ga bilo prihvatiti kao takvoga, nego se svadati s njime ili ga uzimati ozbiljno. Poglavitno se pozivati na to što on kaže. Pa, da se Gojka pita, mi bismo još uvijek vodili klasnu borbu, u sukobu na ljevici, nastojeći dijalektikom dosegnuti savršenstvo u komunizmu...

U to doba, Gojko i ekipa, radili su na ostacima ostataka "Danasa", uglavnom nisu plaćali honorare, s ništavnim tiražom i pod utjecajem Ivana Zvonimira Čička, koji se ipak u nekom trenutku vratio u "Slobodni tjednik", onda kad mu je Marinko pristao objaviti kolumnu o Titu koju mu je bio zabranio koju godinu ranije, prije nas, svakako.

Teza o tome da je ST osnovan novcem UDB-e i da je širenjem ustaštva trebao poslužiti kompromitaciji Hrvatske, inače, nije dosjetka Gojka Marinkovića, već Jože Manolića, čovjeka s čudnim karakterom i još čudnijom biografijom.

Koliko ja znam, bilo je drukčije, a o tome se vjerojatno mogu pronaći i tragovi: Marinko Božić (a možda i Ivan Krešimir Ostoja, jer su oni bili suvlasnici) posudili su neki novac od stanovitog Roglića, koji je pak vodio nekakvo INA-ino poduzeće, koje je pak bilo pokriće za UDB-ine djelatnosti. Umjesto da mu vrate novac, nakon nekoga vremena, Marinko mu je poslao račun zbog objavljenih reklama... Tako se, makar, uza smijeh prepričavalo po hodnicima u Gundulićevoj, kad iznad sjedišta Gradskog HDZ-a, kat ispod sjedišta Igenova ASH-a, i dva kata ispod Glasnika HDZ-a, dakle, u negdašnjoj zgradi Gradskog Soc-saveza. (Tko li je danas tamo vlasnik?)

Valjalo bi dvaput provjeriti što o tome sve zna stari Joža Manolić, negdašnji šef komunističkih zatvora u Hrvatskoj, a u kritično doba o kojemu govorimo, šef svih hrvatskih obavještajnih službi, kasnije s Mesićem autor neuspjelog državnoga puča, zbog kojega smo na naslovnicu "Slobodnoga tjednika", ponukani njegovim (Manolićevim) sramotnim izvješćem o padu Vukovara, morali objaviti naslov "Niti je Hrvatska Indija, niti je Manolić sveta krava", pa su to postale prvim zabranjenim novinama u demokratskoj Hrvatskoj...

SVI MATANOVCI LJUDI Željko Peratović, 14. ožujka 2005.

Neumorni Peratović, u svojem trećemu blogu žalosnom piše:

"Znači li biti na crtama (valjda bojišnice) ispred svih, objavljivati u jesen 1991. u Slobodnom tjedniku popis telefonista HPT-a, dobiven prepisivanjem podataka iz portirskih knjiga kasarni JNA, gdje su HPT-ovci popravljali kvarove, tvrdeći da je riječ o tajnoj mreži KOS-a koja radi na rušenju obrambene moći Hrvatske? Predstavlja li napad, iz pera upravo Mate Bašića kao zamjenika Marinka Božića na Hidajeta Biševića, tadašnjeg glavnog urednika Vjesnika i Viktora Vresnika, tadašnjeg pomoćnika urednika unutarnje, da su oni odgovorni što sam u Vjesniku stao u obranu KOS-ovaca, tobožnjih telefonista, trud kojem se trebalo umiliti majci Hrvatskoj?"

* Koliko se ja sjećam, Viktor Vresnik i ja smo oduvijek u dobrim odnosima, pa ga kao takvoga nikada nisam napao, a nisam ni Hidu Biševića, negdašnjega glavnoga urednika Vjesnika, danas zamjenika u Ministarstvu vanjskih poslova. Načelno, trudio sam se u životu ne napadati ljude, a ne mislim da je za napad na ova dvojicu bilo razloga. Iako, dopuštam mogućnost, rekao bi pokojni Andrija Artuković, ali to bi valjalo provjeriti. Zbunjaju me pomalo Peratovićeve rečenice konstrukcije, poput "napad... da su oni odgovorni što sam...". Možda je u tim konstrukcijama riječ, ali ja se ne sjećam, također, nikakvih "portirskih knjiga kasarni JNA", a poglavito se ne sjećam da je Peratović "u Vjesniku stao u obranu KOS-ovaca, tobožnjih telefonista"...

Ne sjećam se, također, da su u to doba u Hrvatskoj uopće postojali iole umni ljudi koji bi "stali u obranu KOS-ovaca".

Međutim, ima nešto čega se sjećam: kad su naši dečki upali u "komandu JRV i PVO" ("Jugoslavensko ratno vazduhoplovstvo i protuvazdušna odbrana") u Maksimirskoj, u općem metehu među svima su se našla i dvojica snalazljivijih, pa su, umjesto da kradu pištolje i slično, što se u to doba uobičajeno događalo, pokupili gomile papira.

Donijeli su ih u "Slobodni tjednik" i u zamjenu tražili dva pištolja, što im je Marinko i priuštio.

Na temelju tih papira Dražen Rajković i ja pisali smo neki feljton u, mislim, pet nastavaka, ali tamo nije bilo nikakva popisa "tobožnjih telefonista", već su postojali zapisi o prisluski vanjima vrha hrvatske vlasti, raspored djelatnika KOS-a na terenu, s imenima, činovima, dužnostima i suradnicima, brojevima telefona, pa čak

i s planovima, itd...

Ako o tome Peratović govori, onda mi je strašno žao što nisam na njegov osvrst obratio potrebitu pozornost (ali mu obećavam da se takav previd nikada više neće ponoviti).

* Dalje Peratović piše:

"Pođemo li od tvrdnji Gojka Marinkovića da je UDB-a osnovala Slobodni tjednik kako bi širenjem ustaštva kompromitirala novu hrvatsku vlast, a da se dijelu te iste vlasti ustašovanje svjedočilo, kako protumačiti poster duplericu Maska Luburčića i Rafaela Bobana u Panorami uz sarkastičnu čestitku uredništva: "Sretan praznik svim antifašistima"?"

* Peratović opet spominje Gojka Marinkovića, kojega sam nedavno vidio na satelitskoj Hrvatskoj televiziji, i s kojim sam znao rado odlaziti na piće (što nam možda i nije bilo uzajamno), ali pogledajmo, međutim, logiku kojom Peratović barata kad kaže: "kompromitirala novu hrvatsku vlast, a da se dijelu te iste vlasti ustašovanje svjedočilo".

* Znači li to da su neki ljudi u novoj hrvatskoj vlasti bili samoubojice, pa su namjerno radili sami protiv sebe, jer im se ustašovanje (kojega nije bilo) svjedočilo, a da su im se oni drugi, poput Gojka Marinkovića i Jože Manolića, nastojali suprotstaviti razumnom mržnjom prema ustašovanju, koja je pak mržnja po Peratoviću korisna? Jer su to ustašovanje morali izmisliti u ime viših ideala, pa i mržnju prema ustašovanju posljedno? Ili što?

Ja se rtakođer ne sjećam da je u "Panorami" objavljen poster-duplerica S Luburčićem i Bobanom, ali - velim - dopuštam mogućnost. U svakom slučaju, ako se to dogodilo, u to doba tamo nije bilo ni mene, ni Peratovića, osobito.

Ja se doduše, ovom prigodom, ne mogu uopće sjetiti da su se Boban i Luburčić zajedno fotografirali, jer je jedan bio u Legiji, a drugi u Obrani, a tu nije baš bilo neke osobite suradnje, više konkurencije, no svejedno.

Istina je pak da je Jurić objavio poster, i to na zadnjoj stranici, Jure Francetića, te napisao omanji tekst o tome, ali valjda nije sad o tome riječ...

***

Riječi, riječi... Ipak, o nečemu mora biti riječi. A riječ, ma koliko nepismena bila, može biti i zlonamerna. To, naime, mene Željko Peratović pokušava proglasiti ekstremistom svih boja i oblika, od ustaša do partizana, od Šuvara do Suška.

Kao da mu u podtekstu stoji misao da sam ja birao gdje ću se roditi, i kao da mi je to nekakva genetske pogreška, tipfeller u genomu, taj ekstremizam, zavisan od situacije. Jer, kaže:

"Marković i Jurić su surađivali s Bašićem u SF-u, a on je bio njihov suradnik u Panorami. Jesu li oni od početka podržavali namjere osnivača ST-a, ili im se ustaštvo tek kasnije svjedočilo? To mi se pitanje postavilo i prošle godine kad sam na peticiji za obranu lika i djela Mile Budaka video i Bašićev potpis. Legenda, koju i Matan podržava u trenutcima iskrenosti za šankom, kaže da se naš piscu u novinarstvu preobratio iz ljutog šuvarova u obožavatelja Gojka Suška i Mladena Naletilića Tute kada mu je bila otkrivena strogo čuvana obiteljska tajna da jedan bitan član njegove obitelji u Drugom svjetskom ratu nije bio partizan, već pripadnik Pavelićevog pokreta. Jesu li takve obiteljske okolnosti utjecale na njegov odnos spram ustaštva ili je po srijedi što drugo..."

* Prije svega, moje osobno mišljenje jest da su "Prosjaci i sinovi" Ivana Raosa (kao i mnogo toga drugoga što je napisao, poput trilogije "Žalosi Gospin vrt", "Žalosi Gospin plač", "Vječno žalosi smijeh", ili poput drama "Dvije kristalne čaše", "Autodafe moga oca", ili poput priča, itd...) djelo kojim je lako dokazati da hrvatskoj književnosti ima mjesta u svjetskim okvirima, bez obzira što pripada nekom drugom vremenu i nekom drukčijem načinu pisanja.

U svakom slučaju, Raosovo djelo je mjerljivo kako s Ivom Andrićem, tako i s Isaakom Bashevicem Singerom, da ne duljim, što svakako ne vrijedi i za karikaturu u kojoj smo, doduše, svi znali uživati smijujući se dobrodošću na vlastiti račun, tj. za TV-seriju pod istim nazivom.

Siguran sam da Željko Peratović o tome ne zna ama baš ništa, kao niti o mnogim drugim stvarima, bićima i pojavama, ali je zato spreman svoje neznanje zamijeniti zloćom, pa se usuđuje mene podjebavati imenom "Matan".

Ne zna, bijedan, kako sam ja ponosan na svojega pokojnoga dida Matu, čije ime nosim, koji nije samo radio u rudniku u Belgiji, gdje je zaradio vjenčani prsten za svoju babu Maru, nego je nosio i galantarsku korpu i

torbu, od Češke do Belgije, da bi ipak danas u miru Božjemu mogao počivati na župnom groblju u Poljicima, oduvijek u miru i s Bogom i s ljudima.

* Slično tomu, Željko Peratović (sin Ivana i Eve, rođene Manojlović) pokušava me gurati "iz ekstreme u ekstrem", od Šuvara do Suška i Naletilića-Tute, pa mi otkriva nekakve "strogo čuvane obiteljske tajne" o "jednom bitnom članu" moje obitelji, koji "nije bio partizan, već pripadnik Pavelićevog pokreta".

Nažalost, ja baš za obožavanje nisam sposoban, ako nije riječ o mojoj staroj materi i mojoj djeci (ili ženi, kad me ne ljuti), Suška (također, nažalost) nikada nisam upoznao, a o Šuvaru i Naletiliću imam prilično jasno mišljenje - naime, u oba slučaja više su me zanimali kao osobnosti, kao karakteri, nego zbog toga po čemu će ih Peratović, ili povijest kakvu peratovići pišu, upamtiti. Međutim, podaci o bitnom članu moje obitelji, koji je stjecajem okolnosti bio moj čaća (dakle autor mojega tjela i - dok je bio živ - donekle i mojega duha) zasigurno nisu nikakva tajna, bar ne onima koje je to zanimalo.

Veseljko-Živko-Milan Bašić sto posto nije bio pripadnik nikakva "pokreta", pa tako nije bio niti član UHRO-a (Ustaša - hrvatska revolucionarna organizacija, što Peratović niti ne zna kako se točno zove), iz prilično banalna razloga - bio je premlad.

S punoljetnošću, moj je čaća prvo otišao na Kamenmost (tamo je bila vojarna, kasnije pošta, a potom birtija, a kako odavno nisam bio kod kuće, ne znam što je sad), a odatle u dočasničku (zastavničku) školu u Zagreb.

Zarobili su ga partizani u drugoj polovici svibnja 1945., negdje između Zidanog mosta i Celja (koje je obiteljske tajne Peratović, kad smo već kod toga, mogao čitati u brojnim knjigama, a u konkretnom slučaju i u spomenutom "Slobodnom tjedniku" u 200.000 primjeraka, ako se već trudio), a nakon imanentnih logorašenja, zlostavljanja, križnih pješčenja, itd. bio je prisiljen sa sebi sličnima provesti neko vrijeme u mjestu Lupoglav, na istarsko-slovensko-talijanskoj granici, jer su u to doba Titovi drugovi, tada u ne baš dobrim odnosima sa saveznicima, takve stavljali u prve redove, budući da ih nije bilo šteta.

U međuvremenu je umro i moj did, pa se najstarije dijete u obitelji, pokojna moja teta Tereza, nije nikada udala, brinući se o obitelji, a stric Ante je odlazio na nadnicu kao četrnaestogodišnjak, ako bi ga tkogod uzeo, dok je pokojni stric Niko skupljao nezaorano sjemenje po polju ne bi li mogli što god skuhati, vjerovali ili ne...

Kažem, nema tu nekih tajni, u mom selu svaki kamen znađe tu priču, samo ne znam zašto neki Peratović 2005. misli da bih ja s time trebao imati problema.

Ili da se ja kojim slučajem zbog toga prebacujem iz jednih cipela u druge, kad već - kažem vam, dobri ljudi - ja o tome ne vodim puno računa, što opet ne znači da bih trebao zaboraviti, niti neću...

* Izvrtanje činjenica odnosi se i na tobožnje moje potpisivanje "peticije za obranu lika i djela Mile Budaka".

Riječ je o zahtjevu-prijedlogu za obnovu suđenja Mili Budaku, što nisam potpisao samo ja, štoviše, umnije glave od mene su to smislile i stavile svoj potpis pod taj tekst.

U svakom slučaju, navodi u tom tekstu poklopili su se s onim što ja načelno mislim, i ja svoj potpis ne povlačim. Čak se niti ne strašim malih peratovića koji imaju pravo to tumačiti kako god žele - ali nemaju pravo lagati.

* Konačno, da ne bismo zaboravili kako smo započeli u svezi s aktivom i pasivom, tj. s tvrdnjom da je Peratović NOVINSKA TEMA, bio i ostao, a ne novinar, što dokazuje i u najnovijim frkama u svezi s Franjom Turekom. Valja pošteno reći kako ja zaista ne mislim da je Peratović ikakav strani špijun, bez obzira na sve već spomenute denuncijacije koje je ispisao na (u ovom slučaju) moj račun.

Ja, naime, ne mislim da bi bilo koja strana služba, ili koji njezin ma koliko glupi djelatnik, sebi priuštio takav luksuz da bi angažirala nepismenoga, neobrazovanoga I neobavještenoga Peratovića, koji ništa ne zna i bavi se isključivo lažnim denuncijacijama i teorijama zavjere.

Prije će biti da dečki, s Turekom na čelu, nisu znali što bi sa sobom, u raskoraku između političke zbilje i sna. Usput su shvatili koliko su privremeni, pa su se i oni na brzinu uhvatili teorije zavjere, u koju su nabrzinu smjestili Peratovića i slične, ali - konačno - i to je druga TEMA, makar se Peratović prilično uspješno isproducirao na taj način.

* Konačno, momak se nakraju potrudio u cijelu priču uvaliti i Jasnu Babić, spominjući i nju pod egidom mojega "šušarovskoga kolege/kolegice", što je, u najmanju ruku, smiješno.

Ja, naprimjer, nisam siguran da Jasna o meni danas misli baš dobro, ali - u ime Boga, pravde i istine - to da netko nju navede kao zagovornika bilo čega što je Šuvar rekao, uradio ili napisao - to je zaista budalaština.

Slična budalaština jest i tvrdnja da je Jasna povezana s "Labradorem" (osim što je ona, i ne samo ona, zaista poznavala neke ljude koji su se kasnije pokazali kao KOS-ovski agenti). No, ako se ja dobro sjećam, prvi koji su raskrinkavali KOS-ovske špijune iz "Labradora" bili su upravo Jasna Babić u "Globusu" i Marijan M. Grakalić u "Slobodnom tjedniku". Želi li to Peratović reći da su zametali tragove, ili ima nekakvu drukčiju teoriju zavjere?

Tvrdnje o Jasninu suradnji s "Labradorem", poglavito tijekom njena boravka u Beogradu (po novinarskom zadatku 1992.), smišljena je u SZUP-u dok ga je vodio Smiljan Reljić, i dok su njegovi tadašnji dečki obavještajne podatke prikupljali iz novinskih tekstova, a otprilike je jednako pametna kao i Reljićevi dossieri u kojima stoji da je Jasna moja ljubavnica (bez obzira na njena obećanja iz 1977., kojima je očito istekao rok trajanja, pa je sad već kasno).

Peratoviću neće pomoći niti spominjanje admirala Domazeta Loše, kojega su - ako se ja dobro sjećam - u "Globus" 1991. doveli upravo Jasna Babić i Slaven Letica, taman kad je bio prebjegao iz JNA na našu stranu pa je, za početak, bio dobio ulogu cenzora na HTV-u... I to je, međutim, druga TEMA, a posebno je različita TEMA Peratovićeva tvrdnja da je Jasni Babić moja preporuka bila jamstvo kod Mladena Naletilića Tute za bilo što, a posebno kad je prikupljala materijal za knjigu "Urota Blaškić".

Ne znam što je Jasna tamo napisala, zapravo me niti ne zanima, jer mi se sam naslov ne sviđa, ali po mojemu sjećanju, Jasna poznaje Tutu puno duže nego ja, kao što me također ona upoznala s jednim drugim Naletilićem, koji se zove Tomislav (a o kojemu Peratović također ne zna ništa), kao što se puno prije od ostalih iz naše generacije povezala i bavila hrvatskom političkom emigracijom.

Jasna je, koliko ja znam, u Hercegovini bila dva ili tri puta, svakako jednom prije nego sa mnom, i to upravo na Širokom Brijegu, i njoj tamo moj zagovor nije trebao.

Sa mnom je u Hercegovini bila samo jednom (i to slučajno, jer smo imali različite novinarske zadatke). Tada sam intervjuirao generala (tadašnjega brigadira) Željka Glasnovića, a veza nam je bio moj prijatelj Andrej Rora, kojemu također svaki put kad ga vidim, u pol' zbilje u pol' smijeha spočitavam što je trpio Peratovića u redakciji "Panorame"...

Tko bi se normalan, uostalom, svime time ozbiljno bavio?

Poslovnim partnerima, Imoćanima u Domovini
i iseljeništvu te svim ljudima dobre volje
sretan i blagoslovljen Uskrs